

Ansøgning om etablering af minivådområde hos Mads Juul

MVO 2026/27 matr. 4 Ørby, Vonsbæk

Hermed ansøges om de nødvendige tilladelser fra kommunen til etablering af et nyt minivådområde.

Sammen med ansøgningen er der fremsendt en række bilag og kortfiler.

Spørgsmål

Hvis du har spørgsmål til ansøgningen eller minivådområdet, kan du kontakte:

- Michael Byg – [23 70 88 59](tel:23708859), mmb@spiras.dk
- Mette Skade – [21 27 39 18](tel:21273918), ms@spiras.dk

Minivådområdets ejeroplysninger og placering

Projektejer	Mads Juul
CVR-nr.	39399636
Adresse	Ørbyhage 19, 6100 Haderslev
Mail	mads@jorlgaard.dk
Telefonnr.	30427546
BFE-nr.	9118349
MVO-matrikel-nr.	4 Ørby, Vonsbæk

Råderet over minivådområdeprojektarealet

Minivådområdet etableres helt eller delvist på et areal, som ansøgeren ikke ejer. Rådighedserklæring fra ejeren (Mads Juul) er vedlagt ansøgningen.

Detaljer

Vandspejl (ha.)	0.47
Samlet areal inkl. diger (ha.)	0.54
Drænopland (ha.)	44
Minivådområdet etableres med pumpe	Nej
Indløbsdrænet tilstræbes etableret i kote	0.7
Vandspejlets forventede kote	0,6
Overskudsjord – volumen (m ³)	7.381

Naboer i skel

I tabellen nedenfor er det angivet, hvis der er beboede matrikler tæt på minivådområdet. Afstanden fra minivådområdets vandspejl til nærmeste matrikelstel er anført.

Afstande vil også fremgå af kortet **Matrikelkort**.

Matrikel	Afstand
11	22 m

Oversigtskort

Her kan du se minivådområdets placering i nærområdet. Se matrikelkort.

Matrikelkort

Her ses minivådområdet og omkringliggende matrikler. Afstanden til beboede matrikler er angivet med afstand på kortet. Minivådområdets planlagte design og areal fremgår af detailkortene.

Arkæologisk vurdering

Museet har vurderet, at der ikke er behov for arkæologisk forundersøgelse. Museets udtalelse er medsendt.

Lufthavn

Minivådområdet placeres mere end 5 km fra nærmeste lufthavn, og der er derfor ikke rettet henvendelse til lufthavnen.

Økonomi/finansiering

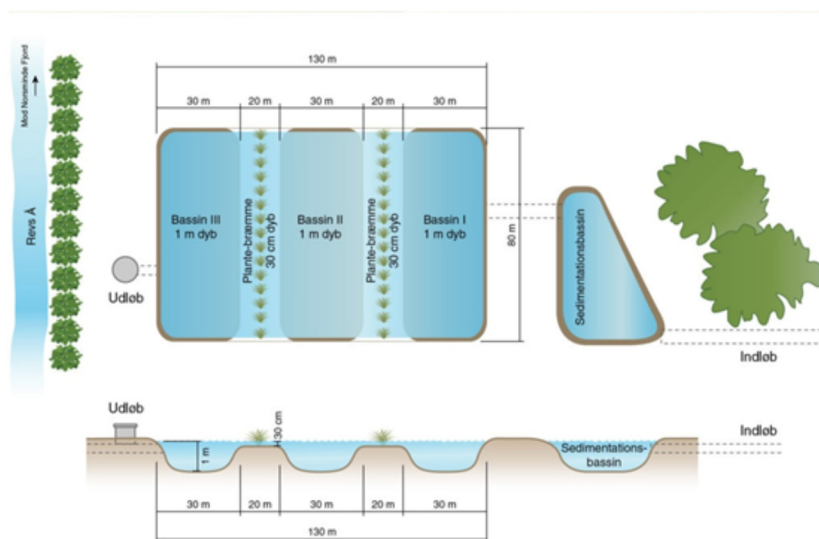
Det forventes at SGAV vil give tilsagn om tilskud til 100 pct. af de samlede, tilskudsberettigede udgifter til etablering af minivådområdet samt arealkompensation til vedligehold i 10 år. Tilskuddet forventes at dække omkostningerne.

Tidsplan

Projektet bliver søgt i december 2026, hvorefter lodsejer har 3 år fra tilsagnsdatoen til at færdiggøre projektet.

Udformning, design og formål

Principskitsen nedenfor illustrerer minivådområdets opbygning med sedimentationsbassin, vådområdets forskellige zoner og udløb med iltningsbrønd.

Principskitse af design af minivådområde (Kjærgaard, C. & Hoffmann, C.C. 2013)

Tekniske oplysninger – Udformning og drift

Drænvandet ledes først ind i et sedimentationsbassin og videre gennem vådområdets forskellige zoner. Efter rensningen føres vandet ud gennem en iltningsstrappe, som enten etableres med stenudlæg eller som en iltningsbrønd.

Brinkerne omkring anlægget tilsås med græsarter, der er hjemmehørende i området, for at sikre en naturlig indpasning i landskabet. Minivådområdet kræver kun minimal vedligeholdelse, som primært består af eventuel fjernelse af sediment i bassinet og grødeskæring i de dybe zoner efter behov.

Minivådområdet er udformet med fokus på at indgå naturligt i landskabet, samtidig med at det understøtter en rationel drift af de omkringliggende landbrugsarealer.

Eventuelt oprenset sediment fra minivådområdets bassin vil på et senere tidspunkt blive udbragt på ejendommens dyrkede arealer i omdrift.

Minivådområdets effekt

Kvælstofeffekt ved kyst	Forventet 400 kg N
Kystvandopland	Haderslev Fjord
Afvander til	Haderslev Fjord

Landskabshensyn

Det ansøgte minivådområde er placeret inden for et område, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab. Ved placeringen og udformningen er der derfor lagt særlig vægt på at sikre, at anlægget indpasses under hensyntagen til landskabets karakter, visuelle oplevelse og eksisterende strukturer.

Minivådområdet er søgt placeret og udformet, så det i videst muligt omfang følger landskabets eksisterende terræn og strukturer, herunder levende hegn, diger, markskel og terrænfald. Der er arbejdet med at begrænse terrænreguleringer og mængden af overskudsjord samt at sikre et vandspejl tæt på naturligt niveau. På skrånende terræn er anlægget, hvor det er relevant, opdelt i flere bassiner, så vandspejlet i højere grad følger det naturlige terræn.

Stramme designkrav til minivådområder giver ikke mulighed for fuldstændig landskabelig tilpasning. Det gælder særligt krav til bassinernes længde-bredde-forhold og ensartede brinkhældninger, som kan give et mere teknisk udtryk. Hvor det har været muligt, er brinkerne dog udformet med flade hældninger for at understøtte et mere naturligt præg. I løbet af få år vil bevoksning på brinkerne bidrage til at sløre hældningen.

Anlæggets visuelle påvirkning vurderes samlet set at være begrænset, idet minivådområder fremstår som lavtliggende vandelementer, der over tid vil få et mere naturligt udtryk gennem vegetation og succession. Der er, hvor relevant, taget hensyn til landskabelige kig og oplevelsesværdier.

Projektbeskrivelse

Et minivådområde består af et vådområde og et sedimentationsbassin. Vådområdet designes med flere bassiner, som renser drænvandet fra det eller de drænoplande, der afvander til området. I tilknytning til vådområdet etableres et sedimentationsbassin, hvor sediment og partikelbundet fosfor bundfældes. Kvælstoffjernelsen sker primært ved biologisk omdannelse af nitrat til frit gasformigt kvælstof via mikrobiel denitrifikation. Denne proces foregår i det iltfrie bundsediment, mens vandfasen typisk er iltet. Planterne i vådområdet bidrager med kulstof, som bakterierne anvender i denitrifikationen.

Målinger af næringsstoffjernelse i de danske minivådområder er dokumenteret i Kjærgaard et al. (2017a, 2017b), Kjærgaard et al. (submitted) og Renato et al. (submitted).

Arealet, hvor minivådområdet er planlagt placeret, har hidtil været i almindelig landbrugsdrift. Projektet er tilpasset det eksisterende terræn, så det integreres naturligt i landskabet og samtidig understøtter rationel landbrugsdrift.

Afstrømningen fra drænsystemet vil være uændret før og efter etablering. I tilfælde af ekstreme nedbørsmængder vil minivådområdet fungere som et midlertidigt forsinkelsesbassin.

Da både ind- og udløb er frie, vil der ikke være risiko for tilbagestrømning i drænsystemet. Der etableres desuden et nødudløb for at forhindre oversvømmelse ved ekstreme regnhændelser.

Der ændres ikke på drænstørrelser. Efter passage gennem minivådområdet ledes vandet over en iltningstrappe – enten som stenudlæg eller en ilttingsbrønd – og videre som før. Se det medsendte bilag for yderligere oplysninger om projektet.

Drænhåndtering, opland og lodsejerforhold

Projektet påvirker ikke omkringliggende ejendomme i drænoplanet, og oplandslodsejere er derfor ikke særskilt informeret. Minivådområdet etableres med frit indløb, frit udløb og nødudløb, så der ikke opstår risiko for tilbagestuvning – hverken opstrøms eller på naboejendomme.

I forbindelse med etableringen afbrydes det eksisterende hoveddræn mellem ind- og udløb, og nødvendige omløb sikrer fortsat afløb for alle tilsluttede dræn. Mængden af afstrømmende vand forbliver uændret. Hvis sidedræn eller andre forløb krydser området og ikke kan ledes til sedimentationsbassinet, etableres omløbsdræn. Ved en eventuel fremtidig sløjfning af anlægget lægges et rør gennem området, mens omløbsdræn bevares.

Der er krav om frit indløb i tilsagnsordningen for at undgå tilbagestuvning i drænsystemet opstrøms. Dimensioneringen af nye drænrør er derfor altid samme størrelse eller større end det i forvejen etablerede system.

Drænforhold

Minivådområder etableres i tilknytning til eksisterende dræn, med udgangspunkt i landmandens oplysninger. Hvis disse mangler, undersøges forholdene ved hjælp af SCALGO, drænkort og registrering af fysiske brønde mv. Anlægget udgør 1–1,5 % af drænoplanet areal.

I dette projekt er følgende kilder anvendt:

Kilde	Anvendt
Drænoplysninger fra lodsejer/ansøger	✓
Digitaliserede drænkort (Hedeselskabets)	–
Besigtigelse i området (brønde, vandløb osv)	✓
SCALGOs strømningsmodel	✓

Der er vedlagt drænkort til ansøgningen.

Vandføringsforhold

Fra det eksisterende drænrør laves der et nyt kort forløb over til minivådområdets indløb. Eksisterende dræn fra drænoplanet kobles på den nye ledning.

For de sidegrene til drænet, der ikke kan ledes til minivådområdets indløb, etableres der et omløbsdræn, som kobles på eksisterende dræn nedstrøms for minivådområdet.

Drænvandskvalitet ved udløb

- pH forbliver uændret.
- Iltindhold er uændret eller forbedret.
- Iltningstrappe er påkrævet og sikrer iltforhold.
- Temperaturpåvirkning er ubetydelig i hovedafstrømningsperioden (oktober–april).
- I sommerperioder kan opholdstiden overstige 100 dage, hvilket kan påvirke temperaturen.

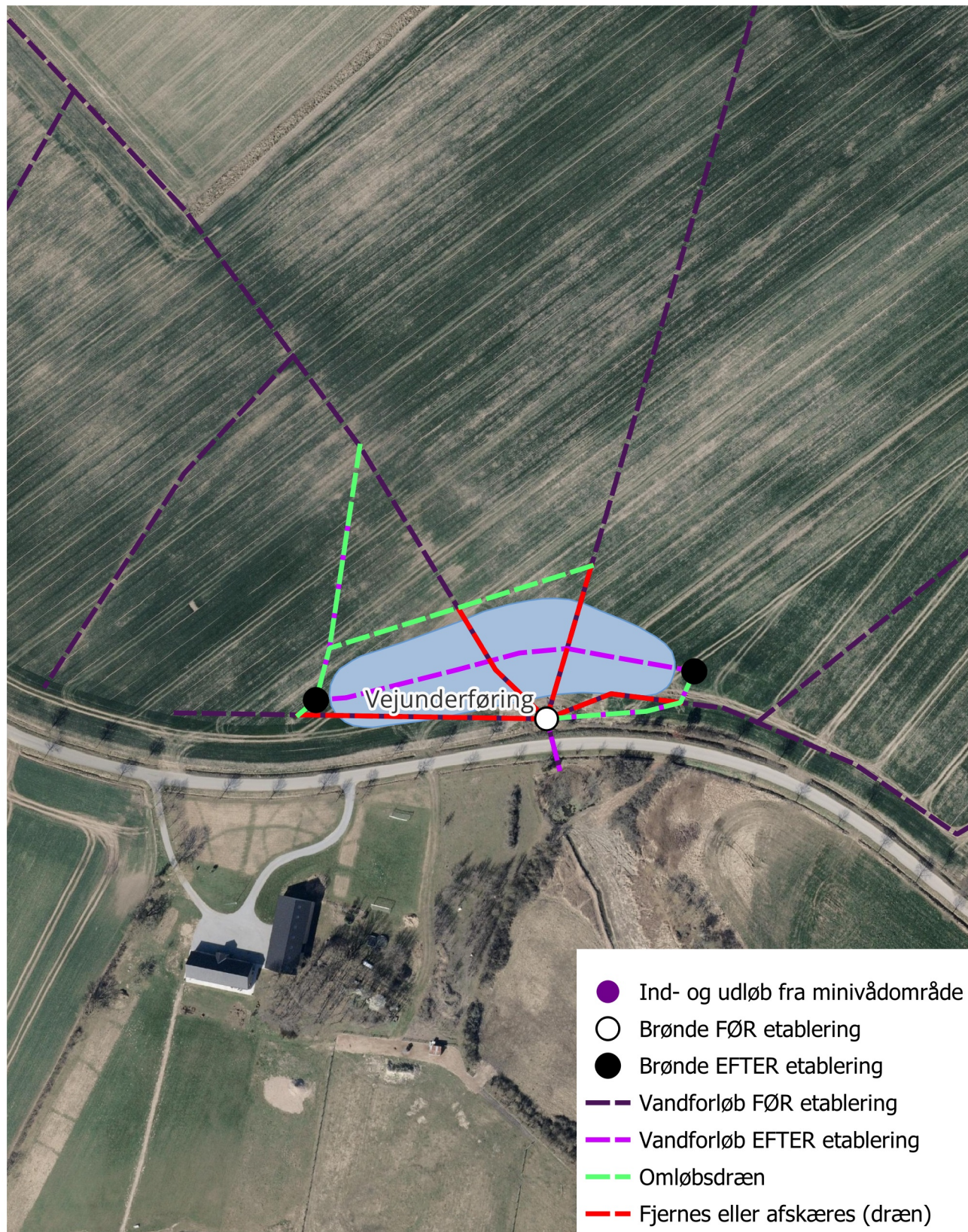
Oversigtskort: Vandforløb

Her ses en skitse over vandforløbet før og efter etablering af minivådområdet.

Oversigtskort: Vandforløb

Her ses en skitse over vandforløbet før og efter etablering af minivådområdet. Landmandens oplysninger, der ikke allerede fremgår af andre kort, er vedlagt ansøgningen som bilag.

Drænopland

Her fremgår MVO-projektets placering samt drænoplandet, som minivådområdet vil fjerne kvælstof fra.

Koter og afgravning

Afgravningsvolumen er beregnet ud fra forventet vandspejlskote. Vandspejlskoten er udelukkende vurderet ud fra højdedata og skal endeligt fastsættes (måles) inden gravearbejdet påbegyndes. Se Kortbilag Mads Juul for volumenberegning og koter.

Koteforskel (m)

Placering af overskudsjord

Foreslåede områder til udlægning af overskudsjord fra etableringsarbejdet er vist på kortet på næste side.

Overskudsjorden ønskes udjævnet i de viste polygoner med henblik på at forbedre de landbrugsmæssige driftsbetingelser på arealet. Udlægningen har til hensigt at reducere problemer med vandmættede zoner, mindske ophobning af overfladevand og dermed sikre en mere stabil afvanding fra arealet, der er vandlidende.

Ved udlægningen jævnes markoverfladen, men der bevares fald mod minivådområdet, så overfladevand ledes i retning mod vådområdet. Herved reduceres antallet af vandmættede zoner på markfladen, samtidig med at minivådområdets funktion og markens øvrige drænforhold understøttes.

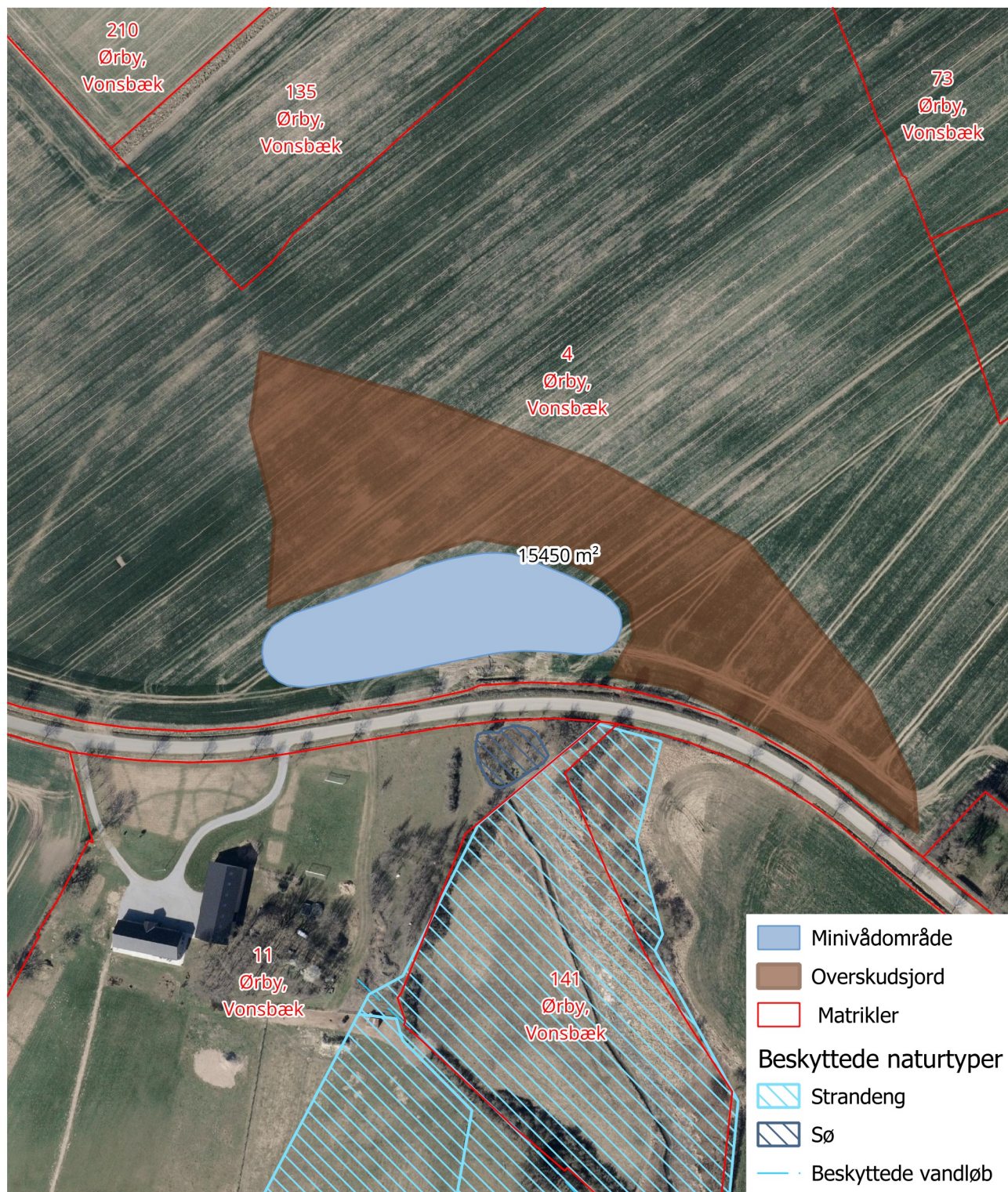
Forslag til udlægningsområde er udvalgt på baggrund af ortofotos, terrænanalyser samt landmandens egne erfaringer med erhvervsmæssigt problematiske og våde pletter. Udlægningen bidrager samlet set til en jævnere markoverflade, hvilket mindsker risikoen for fastkørsel og køreskader ved markarbejde samt reducerer risikoen for udbyttetab som følge af stående vand.

Arbejdsgang

Før udlægningen afrømmes ca. 15 cm muldjord, hvorefter overskudsjorden fordeles i et lag på maksimalt 0,5 meter. Tiltaget bidrager samlet set til en mere effektiv og sikker dyrkning af arealet samt en lokal og miljømæssigt hensigtsmæssig håndtering af jorden fra anlægsarbejdet.

Kort over udlægning af overskudsjord

Foreslåede områder til udlægning af overskudsjord fra etableringsarbejdet er vist her.

Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål til ansøgningen eller minivådområdet, kan du kontakte:

Michael Byg, tlf.: 23708859, mail: mmb@spiras.dk eller Mette Skade, tlf.: 2127 3918, mail: ms@spiras.dk